

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๑๔

บทบรรณาธิการ

คำถาม ยิงปืนใส่กลุ่มวัยรุ่นในขณะมีผู้คนกำลังเล่นน้ำสงกรานต์และมีรถยนต์เล่นขวางทางเบื้องหน้า กระสุนปืนที่ยิงถูกผู้อื่น ดังนี้ เป็นการกระทำโดยพลาดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๖๘๔/๒๕๖๒ ความผิดฐานกระทำโดยพลาด ตาม ป.อ. มาตรา ๖๐ นั้น หมายความว่าผู้ใดเจตนาที่จะกระทำต่อบุคคลหนึ่ง แต่ผลของการกระทำเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไป กฎหมายย่อมถือเจตนาของผู้กระทำเป็นสำคัญว่าไม่ได้มีเจตนากระทำต่อผู้ที่ถูกกระทำโดยพลาด แต่เป็นกรณีที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ และต้องไม่ใช่กรณีที่ผู้กระทำเล็งเห็นผลของการกระทำโดยเจตนาเล็งเห็นผล

วันเกิดเหตุเป็นวันเทศกาลสงกรานต์ การจราจรติดขัด มีรถยนต์และผู้คนกำลังเล่นน้ำสงกรานต์ในวันเทศกาลอย่างพลุกพล่าน แต่ทิศทางที่จำเลยที่ ๑ เล็งปืนไปข้างหน้าใส่กลุ่มวัยรุ่นนั้น มีรถยนต์แล่นอยู่เป็นแนวโดยตลอดและมีกรยิงปืนเพียงข้างเดียวจากจำเลยที่ ๑ ไม่มีการยิงปืนจากฝ่ายตรงข้าม และนอกจากรถยนต์คันที่โจทก์ร่วมนั่งโดยสารมาแล้วกระสุนปืนที่จำเลยที่ ๑ ยิง ยังไปถูกรถกระบะอีกคันหนึ่งด้วยการที่มีผู้คนกำลังเล่นน้ำสงกรานต์และมีรถยนต์แล่นขวางทางเบื้องหน้า แต่จำเลยที่ ๑ ยังคงยิงปืนออกไป ย่อมเป็นพฤติการณ์ที่แสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเล็งเห็นแล้วว่ากระสุนปืนอาจถูกบุคคลอื่นที่อยู่ข้างหน้านั้นได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเล็งเห็นผลว่า กระสุนปืนอาจถูกบุคคลอื่นถึงแก่ความตายได้ จำเลยที่ ๑ จึงมีเจตนาพยายามฆ่าโจทก์ร่วม หาใช่เป็นการกระทำโดยพลาดไม่

คำถาม ใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นจนถึงแก่ความตายเพราะสำคัญผิดในข้อเท็จจริงว่ามีเหตุต้องป้องกัน หากความสำคัญผิดเกิดขึ้นโดยประมาท และกระทำไปเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำโดยสำคัญผิด ผู้กระทำจะมีความผิดอย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๒๗/๒๕๖๒ ในคืนเกิดเหตุฝนตก ผู้ตายออกจากบ้านโดยเดินไปตามถนนในหมู่บ้านผ่านหน้าบ้านของจำเลยเพื่อไปจับกบที่หนองน้ำสาธารณะ ผู้ตายจึงมีไอ้ คนร้ายที่จะมาลักโคของจำเลย ประกอบกับในขณะนั้นก็ไม่ปรากฏว่าผู้ตายมีพฤติการณ์ใดอันจะเป็นภัยอันตรายร้ายแรงต่อจำเลย จำเลยย่อมสามารถใช้

ป็นยิงขึ้นฟ้าหรือยิงไปทางอื่นเพื่อชมชู้ได้ **ไม่มีความจำเป็นที่จำเลยจะต้องใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย** การกระทำของจำเลยจึงเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน จำเลยจึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๖๙ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ทั้งตามพฤติการณ์แห่งคดีย่อมเห็นได้ว่าความสำคัญผิดของจำเลยดังกล่าวเกิดขึ้นโดยความประมาทของจำเลย เนื่องจาก**จำเลยมิได้ใช้ความระมัดระวังพิจารณาให้รอบคอบว่าผู้ตายเป็นคนร้ายจริงหรือไม่** จำเลยย่อมมีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตาม ป.อ. มาตรา ๒๙๑ โดยผลของมาตรา ๖๒ วรรคสองด้วย ซึ่งแม้จะเป็นข้อแตกต่างกับข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวมาในฟ้อง แต่ต่างกันระหว่างการกระทำความผิดโดยเจตนากับประมาท ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสองและวรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๕ และกรณีนี้เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท จึงต้องลงโทษจำเลยฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำโดยสำคัญผิด ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตาม ป.อ. มาตรา ๙๐

(จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๖๙ และมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙๑ ประกอบมาตรา ๖๒ วรรคสอง เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา ๒๘๘ ประกอบด้วยมาตรา ๖๙ และมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐)

คำถาม เจ้าของรวมเอาทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมขณะอยู่ในความครอบครองของเจ้าของรวมอีกคนหนึ่งไปเป็นของตนฝ่ายเดียวทั้งหมด เป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๒/๒๕๖๓ จำเลยกับผู้เสียหายอยู่กินกันโดยมิได้จดทะเบียนสมรส ระหว่างอยู่กินด้วยกันร่วมกันลงทุนประกอบกิจการร้านอินเทอร์เน็ตที่บ้านผู้เสียหาย ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ระหว่างอยู่กินกันฉันสามีภริยาย่อมเป็นกรรมสิทธิ์รวม โดยแต่ละฝ่ายมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินคนละส่วนเท่า ๆ กัน เมื่อเลิกกันต้องแบ่งกรรมสิทธิ์คนละครึ่ง การที่จำเลยกับพวกชนทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมขณะอยู่ในความ

ครอบครองของผู้เสียหายไปเป็นของตนฝ่ายเดียวทั้งหมด จึงเป็นการเอาทรัพย์สินที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต จำเลยมีความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๗) วรรคแรก (เดิม) ประกอบมาตรา ๓๓๖ ทวิ, ๘๓

คำถาม ร่วมกันวางแผนสมคบกันเพื่อที่จะกระทำความผิด แต่ขณะกระทำความผิดมิได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือพวกในขณะกระทำความผิดได้ทันที ดังนี้ จะถือว่าเป็นตัวการในการกระทำความผิดด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๗๘/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๓ ร่วมกันวางแผนสมคบกันกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกเพื่อที่จะกระทำความผิด โดยจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นมาตั้งแต่ต้น แต่ขณะที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกร่วมกันกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยที่ ๓ จอดรถรอเพื่อคอยดูเส้นทางให้จำเลยที่ ๔ กับพวกมิได้ร่วมขับรถจักรยานยนต์ไล่ติดตามรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับไปก่อเหตุกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวก บริเวณที่จำเลยที่ ๓ จอดรถคอยดูเส้นทางให้มีได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่จำเลยที่ ๓ พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกในขณะกระทำความผิดได้ในทันที จึงไม่ใช่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอันจะเป็นตัวการในการกระทำความผิดร่วมกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกการกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกกระทำความผิด จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๖๒/๒๕๖๒ ผู้ที่ร่วมกระทำความผิดด้วยกันที่เรียกว่าตัวการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ จะต้องเป็นการกระทำความผิดโดยเจตนาระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีการกระทำร่วมกันในขณะกระทำความผิด และโดยมีเจตนากระทำร่วมกันในขณะกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำร่วมกันในขณะกระทำความผิดต่อชีวิตที่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำนั้นหมายความว่า ก่อนกระทำความผิด บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมคบคิดกันวางแผนกระทำความผิด แล้วผู้ร่วมกระทำความผิดคนหนึ่งลงมือกระทำการอันเป็นความผิดในตัวเอง ในขณะที่ผู้ร่วมกระทำ

อีกคนหนึ่งได้ทำหน้าที่อย่างอื่นซึ่งโดยสภาพไม่เป็นความผิดในตัวเอง เช่น คอยดูต้นทาง หรือคอยแจ้งสัญญาณ หรือคอยรอรับผู้กระทำความผิดแล้วพาหลบหนี เป็นต้น โดยผู้รับหน้าที่คอยดูต้นทาง หรือคอยแจ้งสัญญาณอันตราย หรือคอยรอรับผู้กระทำความผิด ไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่เดียวกับผู้ลงมือกระทำความผิด แต่ต้องอยู่ในที่ใกล้ชิดกับสถานที่เกิดเหตุ เพียงพอที่จะช่วยเหลือผู้ลงมือกระทำความผิดในขณะที่กระทำความผิดได้ทันที หากอยู่ห่างไกลจากสถานที่เกิดเหตุมากจนไม่อยู่ในวิสัยที่จะช่วยเหลือผู้ลงมือกระทำความผิดในขณะที่กระทำความผิดได้ทันที ก็ไม่ใช่การกระทำร่วมกันในขณะที่กระทำความผิดที่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ อันจะถือว่าเป็นตัวการได้

ว. ต้องการฆ่าผู้ตายซึ่งเป็นสามีจึงติดต่อจำเลยที่ ๑ ให้หามือปืนฆ่าผู้ตาย จำเลยที่ ๑ ติดต่อจำเลยที่ ๒ แล้วจำเลยที่ ๒ ติดต่อจำ น. น. ชักชวน ส. ให้ร่วมกระทำความผิดด้วย หลังจากนั้น จำเลยที่ ๑ รับอาวุธปืนจาก ว. ไปส่งมอบให้แก่จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๒ ส่งมอบให้แก่ น. แล้ว น. และ ส. ร่วมกันใช้อาวุธปืนของกลางยิงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย แสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดของ น. และ ว. แต่ขณะที่ น. และ ส. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย คงมีแต่ ว. อยู่ใกล้ชิดกับสถานที่เกิดเหตุเพียงคนเดียว ส่วนจำเลยทั้งสองไม่ได้อยู่ในที่ใกล้ชิดกับสถานที่เกิดเหตุเพียงพอที่จะช่วยเหลือ น. และ ส. หรืออำนวยความสะดวก หรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งกับผู้ตาย ขณะที่ น. และ ส. ร่วมกันใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายได้ทันที และผลแห่งการตายของผู้ตายไม่ได้เกิดจากการกระทำของจำเลยทั้งสองในขณะที่ น. และ ส. กระทำความผิด ถือไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองกระทำการร่วมกันกับ น. และ ส. ในลักษณะที่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำ อันจะถือว่าจำเลยทั้งสองเป็นตัวการด้วย แต่การกระทำดังกล่าวของจำเลยทั้งสองเป็นการก่อให้เกิด น. และ ส. กระทำความผิดด้วยการจ้าง น. และ ส. กระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยทั้งสองจึงเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๔ วรรคแรก

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ